

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm
Stockholm

Vår referens/dnr: SN 85/2016

Er referens/dnr: Fi 2016/01456/S1

Stockholm, 2016-05-30

Remiss av Promemorian Begränsad uppräknig av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna promemoria och ansluter sig till vad Näringslivets Skattedelegation anført i bifogat yttrande.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Krister Andersson

Johan Fall

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Er referens:
Fi 2016/01456/S1

Stockholm, 2016-05-30

Remissyttrande

Remiss av Promemorian Begränsad uppräknig av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar följande synpunkter på promemorian.

NSD avstyrker förslaget.

Förslaget orsakar problem för arbetsutbud, konkurrenskraft, effektivitet, välbefinnande m.m. vilket belagts i åtskillig forskning. NSD har påtalat detta i tidigare remissyttranden¹ och framhållit att det är angeläget att sänka den högsta marginalskatten genom såväl lägre skattesats som högre brytpunkt.

Marginalskattehöjningen från ca 52 till ca 57 procent som följer av förslaget träffar personer i inkomstlägen kring 53 000 kr/månad och dessutom får alla med inkomster däröver höjd skatt. Totalt är det enligt promemorian mer än 400 000 personer och antalet beräknas enligt promemorian öka med ytterligare 13 000. Tillsammans med de skatteskärpningar som följt av genomförda och föreslagna försämringar av den s.k. nedre brytpunkten drabbas ca 100 000 personer av höjd marginalskatt, vilket innebär att det fr.o.m. 2017 är ca 1,3 miljoner skattebetalare, motsvarande ungefär var tredje heltidsarbetande, som får behålla mindre än hälften av en inkomstökning.²

NSD konstaterar att förslaget strider mot vad som får anses vara en rimlig uppfattning om arbetslinjen och mot ambitionerna om ökad sysselsättning och fler arbetade timmar. Förslaget försämrar också utbildningspremien och är negativt för viljan till kompetensutveckling.

Även om det, som anförs i promemorian, kan finnas "osäkerhet" kring beteendeeffekter kan denna inte rimligen anses vara "stor". Tvärtom råder bred konsensus om att det finns skadliga effekter av höga marginalskatter. De leder till snedvridningar och försämrat

¹ Diarienummer SN 19/2016 – Fi 2016/00350/S1.

² Ibid samt "Perspektiv på marginalskatter" Skattenytt 2015:8.

Huvudmän i NSD är:
**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

NSD

NÄRINGS LIVETS SKATTE - DELEGATION

arbetsutbud genom färre arbetade timmar men också försvagade incitament för bl.a. ökat ansvar och vidareutbildning, i litteraturen kallat effort och ofta analyserat på basis av inkomstbegrepp som är bredare än snävare mått som antal arbetade timmar. Kritik mot höga marginalskatter och förslag om att de borde sänkas har framförts i olika former från åtskilliga håll, bl.a. Finanspolitiska rådet, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Långtidsutredningen, Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, inhemska och internationella forskare, en lång rad näringslivsorganisationer och företrädare samt internationella institutioner som IMF, OECD och EU.

En samstämmighet finns också kring bedömningen att ytterligare skattesärpningar av de redan i utgångsläget höga marginalskatterna gör att skattebasen krymper så pass mycket att det offentliga skatteintäkter totalt sett minskar. Således krymper också spelrummet för andra delar av finanspolitiken, såsom att vidta åtgärder för svaga grupper i samhället. Genom skattesärpningar i högre inkomstskikt skulle alltså visserligen politiken kunna komma åt en ökad del av höginkomsttagares inkomster. Möjligheterna att faktiskt uppnå detta begränsas dock av att skattesärpningarna kommer leda till att många väljer fritid i stället för arbete. Eftersom skärpningar av de redan höga marginalskatterna dessutom innebär totalt sett minskade skatteintäkter, sker skärpningarna till priset av mindre utrymme för finanspolitiken, exempelvis minskade möjligheter för att stötta låginkomsttagare. En politik för skattesärpningar i högre inkomstskikt kan alltså bara rättfärdigas om detta anses mer angeläget än att uppnå ökat finanspolitiskt manöverutrymme.

En analys i linje med ovanstående gjordes senast i Finanspolitiska rådets rapport 2016 (publicerad den 16 maj). Rådet kritiserar bl.a. skattesärpningar genom höga marginalskatter och konstaterar att i beräkningen av hur stora statliga inkomstförstärkningar föreslagna skattehöjningar ger, bortser regeringen ifrån att försvagade drivkrafter påverkar arbetsutbudet negativt. Skatteinkomsterna kommer därmed öka betydligt mindre än vad regeringen antar. Regeringens reformer är därmed delvis finansierade med inkomster som sannolikt inte kommer att realiseras.

Den försiktighetsprincip som från tid till annan återopps av Finansdepartementet när man valt att bortse från beteendeeffekter finns goda skäl att kritisera redan på allmänna grunder, eftersom den innebär systematisk underskattning av positiva effekter från reformer som förbättrar ekonomins funktionssätt. Finanspolitiska rådets ovan nämnda analys visar att faran med principen förstärks när den, som nu är fallet, dessutom åtföljs av systematisk underskattning av riskerna med en politik som försvagar de offentliga finanserna.

En negativ signaleffekt orsakas av det avsteg från gängse regelverk som förslaget om försämring av den övre brytpunkten innebär. Kvalificerad arbetskraft kan uppfatta även en enstaka försämring i regelverken som indikation på ytterligare försämringar och därmed minska sitt arbetsutbud i större omfattning. I det nu aktuella fallet torde försämringen av den övre brytpunkten sättas i samband med två försämringar som nyligen varit aktuella (genomförd respektive föreslagen) för den nedre brytpunkten och således förstärka signaleffekten. På motsvarande sätt kan en sådan signaleffekt också ha negativ påverkan på företags beslut om förläggning av verksamheter som kräver kvalificerad arbetskraft och även försvåra för arbetsgivare att rekrytera eller behålla kvalificerad arbetskraft.

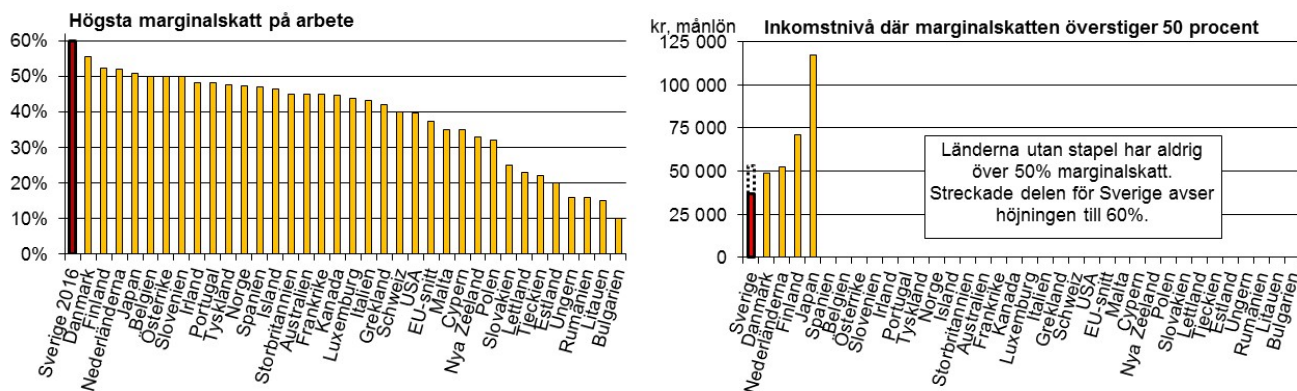
I promemorian görs bedömningen att förslaget inte skulle påverka företagens konkurrensförhållanden eftersom de påverkar alla företagare som tar ut tjänsteinkomster. Därmed

NSD

NÄRINGSLIVETS SKATTE- DELEGATION

bortses från det faktum att förslaget tillsammans med tidigare förslag om försämrade nedre brytpunkt förvärrar spänningen i 3:12-systemet. I sammanhanget ska uppmärksammas att Sveriges kapitalbeskattning är hög i internationell jämförelse.³ Det är således angeläget med generellt sänkt kapitalskattesats, något som ytterligare accentuerar nyss nämnda 3:12-spänning och som talar mot höjd marginalsatt för tjänsteinkomster.

Bedömningen i promemorian att förslaget inte skulle påverka företagets konkurrensförhållanden bortser även från att Sverige är en liten öppen ekonomi med allt tuffare internationell konkurrens, inte minst vad gäller kvalificerad arbetskraft. I promemorian saknas uppgifter om hur förslaget påverkar det svenska skattesystemets konkurrenskraft i internationellt perspektiv. I en allt mer globaliserad värld, där kampen om talanger hårdnar på arbetsmarknaden, blir ett konkurrenskraftigt skattesystem en allt viktigare faktor. Med förslaget förvärras dock Sveriges ställning som ett land som belastar inkomster med hög marginalsatt redan från förhållandevis låga inkomstnivåer, se figurer.⁴

Källa: KPMG Tax rates online, 2015.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Krister Andersson

Krister Andersson

³ En färsk kartläggning av 10 relevanta konkurrentländer utförd av Grant Thornton på Svenskt Näringslivs uppdrag visar att de flesta länder har lägre skattesatser, högre fribelopp eller mer omfattande nedsättningssystem än Sverige, se "Konkurrenskraften i Sveriges ägarbeskattning" (2016).

⁴ I en mer omfattande jämförelse av skattebelastningen på arbete kan även andra skatter, fr.a. arbetsgivaravgiften, inkluderas. Även på detta område ligger Sverige internationellt sett relativt högt; exempelvis har Danmark ingen arbetsgivaravgift och många länder har tak för arbetsgivaravgiften.